

KOALICIJA RADA I SOLIDARNOSTI



Programski stav o zaštiti i pravima životinja

Naš je cilj povećanje razine zaštite životinja u Hrvatskoj te učinkovitije provođenje zakona i sankcioniranja prekršitelja zakona. Kada se radi o zaštiti i pravima životinja ideal nam je, kao i u drugim područjima, europska Hrvatska, s naprednom zaštitom životinja koja će biti primjer susjednim i ostalim europskim državama.

Niz europskih država zabranio je uzgoj životinja u svrhu proizvodnje krzna, a zabrana postoji i u Hrvatskoj od 2007. godine te treba i ostati. Praksa drugih država pokazuje da se u uzgoju ne može postići dobrobit činčila, kuna, lisica ili bilo kojih drugih životinja, tako da je jedino rješenje potpuna zabrana uzgoja krznaša. Izrada krznenih predmeta, bilo od životinja iz uzgoja ili od onih koje su ulovljene u prirodi, trebala bi ostati dio prošlosti. Osim što šteti životinjama, proizvodnja krzna stvara velika zagađenja okoliša i opasna je za zdravlje ljudi. Zato Hrvatska mora zadržati zabranu i biti primjer drugima!

Prijedlog uvođenja lova lukom i strijelom izvan svake je pameti! Moderna Hrvatska nema što raditi u kamenom dobu, a ovom nečujnom metodom lova samo bi se povećao broj ranjenih životinja, sa strijelama probodenima kroz glavu ili oči, i ranjenih usputnih šetača. To nije slika Hrvatske kakvu trebamo predstavljati svijetu!

Psi koji zalutaju u šumu ili koji su napušteni nisu krivi za svoju situaciju i neprihvatljivo je da ih lovci ubijaju. Zakon o lovstvu mora drukčije definirati "uklanjanje" pasa i mačaka iz lovišta kako bi lovci, umjesto pucanja u psa ili mačku, pozvali komunalne redare, sklonište ili najbližu udrugu za zaštitu životinja koji će provesti daljnje zbrinjavanje životinje. Lovišta ne smiju biti stratišta za pse i mačke!

Napušteni psi trebaju imati mogućnost udomljavanja u *no kill* skloništima, čiji rad trebaju financirati jedinice lokalne samouprave koje imaju obavezu izgradnje skloništa. Skloništa trebaju biti vođena na neprofitnoj osnovi, tako da u njima nema ubijanja zdravih pasa i da se životinjama osigura sva veterinarska njega i obavezna kastracija. Praksa pokazuje da trenutačno nisu svugdje u Hrvatskoj osnovana skloništa, da informacijski centar postoji samo u Zagrebu iako su nužni i zakonom propisani u cijeloj Hrvatskoj, da nema obaveze kastracije pasa u skloništima niti sva skloništa dovoljno oglašavaju pse za udomljavanje. To se mora promijeniti jer sustav zbrinjavanja napuštenih životinja mora funkcionirati i biti transparentan! Da bi se to postiglo nužna je i dobra suradnja nadležnih inspektora i pojedinaca/udruga na čije prijave inspekcija treba promptno reagirati te osigurati brzo oduzimanje zlostavljane životinje prekršiteljima zakona. Kako bi se veterinarski inspektori i komunalni redari rasteretili, predložimo uvođenje specijalizirane inspekcije za zaštitu životinja koja će biti motivirana i educirana za konkretnu pomoć životinjama te suradnju s pojedincima i udrugama. Institucije trebaju usko surađivati s udrugama za zaštitu životinja koje i kroz programe edukacije i kroz javne akcije potiču građane na nenapuštanje životinja, mikročipiranje, kastraciju i udomljavanje umjesto kupnje. Osim u skloništima, nužno je

zakonskim propisima obavezati posjednike da obavezno kastriraju pse i mačke koji nisu namijenjeni uzgoju.

Kada se radi o uzgoju i prodaji pasa i ostalih životinja za prodaju, jednako treba registrirati sve uzgajivače, neovisno o broju ženki koje koriste za uzgoj. Cilj je imati nadzor nad svima koji se bave uzgojem i propisati visoke kazne za one koji krše propise.

Što se tiče prodaje i držanja egzotičnih životinja za kućne ljubimce, radi se o vrstama kojima se teško mogu osigurati adekvatni uvjeti držanja, prenose zoonoze, a mogu biti opasne za ljude, ali i druge životinje, osobito ako se puste u prirodu. Zato je važno učiti na primjerima drugih država, kao što su Nizozemska i Belgija, i zakonom kroz Pozitivnu listu popisati vrste koje se jedine smiju držati za ljubimce. I ovdje veliku važnost ima suradnja s udrugama za zaštitu životinja koje će kroz javne akcije educirati građane.

Onemogućavanje kretanja psu i držanje na lancu višestruko je štetno i za psa i za okolinu. Zakon o zaštiti životinja treba jasno propisati zabranu držanja trajno vezanih pasa koji zbog toga mogu dobiti ozljede od urezivanja lanca u vrat i iskazivati agresivno ponašanje. Hrvatska se treba kloniti prizora mučenja životinja nad kojima se zgražaju turisti!

Iz istog razloga treba zabraniti borbe bikova u nekim našim krajevima ili borbe bilo kojih drugih životinja. Umjesto borbi bikova mogu se organizirati narodne zabave i izložbe bikova, kroz koje se turistima može predstaviti hrvatska tradicija i bogatstvo ruralne kulture. Zato u Hrvatskoj nema mjesta ni tobožnjim zabavama kao što su utrke magaraca koji nose teški ljudski teret, natjecanjima u povlačenju trupaca u kojima konji vuku teške balvane kroz blato ili utrka pasa iz bilo kojeg razloga, s obzirom na to da su sve te prakse povezane s forsiranjem životinja na psihičko i fizičko preopterećenje koje nadilazi njihove snage ili s poticanjem životinja na agresivnost.

U Hrvatskoj su sada zakonom zabranjeni cirkusi s divljim životinjama, no smatramo da bi trebalo slijediti primjere hrvatskih gradova koji su zabranili i cirkuse s domaćim životinjama te jasno zabraniti nastupe svih vrsta životinja u cirkusima. Moderni cirkusi s ljudskim akrobacijama i vještinama privlače jednako i djecu i odrasle, a životinje su pritom pošteđene napornih dugih putovanja, bolnih dresura, čestih nastupa i izvođenja često besmislenih trikova, zbog čega pokazuju i poremećaje u ponašanju.

Velik broj životinja godišnje nepotrebno se koristi za testiranja kozmetike, lijekova i brojnih drugih proizvoda. Smatramo da hrvatske znanstvene institucije trebaju preuzeti rezultate dosad provedenih istraživanja iz cijeloga svijeta i znatno povećati korištenje neživotinjskih metoda testiranja, kojih je mnogo i koje su široko dostupne. Testiranja kozmetičkih proizvoda i sredstava za čišćenje na životinjama već su zabranjena zbog okrutnosti i mučenja životinja, a budućnost znanstvenih istraživanja također se treba temeljiti na novim tehnologijama koje ne koriste životinje ni primitivne metode istraživanja iz 19. stoljeća.

U našim trgovinama i dalje su dostupne zamke za glodavce na koje se zalijepe ne samo miševi i štakori nego se mogu zalijepiti i kućni ljubimci i ptice. Zakonom o zaštiti životinja, a i Kaznenim zakonom, zabranjuje se mučenje životinja pa je nužno dopustiti prodaju jedino zamki koje hvataju životinje kako bi se one kasnije mogle pustiti, a zabraniti prodaju zamki koje koriste ljepilo.

Držanje i prodaja živih riba u supermarketima višestruko je problematično – ribe su gusto nagurane u male tankove, a pri kupnji trgovine se pred kupcima pretvaraju u priručne klaonice! Zato treba zabraniti prodaju živih životinja u trgovinama te osigurati što veću zaštitu dobrobiti životinja u uzgoju za hranu. Njemačka je nedavno zabranila praksu maceracije u

industriji jaja, odnosno drobljenja ili gušenja živih muških pilića, odmah poslije rođenja. Zato je potrebno preuzeti i primijeniti njihovu tehnologiju ranog otkrivanja spola u jajetu i izdvajanja iz valionica, kako bi se spriječilo svakodnevno ubijanje golema broja živih pilića.

Poznata praksa po našim šumama, izvlačenja drva iz šuma na konjskim leđima, odvija se daleko od očiju inspekcije. Slike krvavih konjskih leđa, ranjenih konja koji se ruše pod teretom drva, izmučenih konja koji ostaju ležati u blatu nisu slike kakve treba moderna europska Hrvatska! Jedino rješenje je zabraniti ovu praksu i preorijentirati se na modernu šumsku mehanizaciju koja se još od prošloga stoljeća koristi za izvlačenje drva iz šuma.

Svjedoci smo i medijskim natpisima o slučajevima seksualnog iskorištavanja životinja od strane psihički poremećenih pojedinaca. Ovu praksu već su zabranile mnoge države pa je nužno da se i u Hrvatskoj zabrani spolno općenje sa životinjama kao poseban oblik zlostavljanja životinja te da se sankcionira visokim kaznama.

Istraživanja su pokazala da su korijeni zlostavljanja ljudi i zločini prema ljudima u zlostavljanju životinja u djetinjstvu. Zato je važna edukacija djece u vrtićima i osnovnim školama o nenasilnom i odgovornom postupanju prema životinjama. U školama treba kroz zdravstveni i građanski odgoj djecu informirati o adekvatnom odnosu prema životinjama, zdravoj biljnoj prehrani sa što više voća i povrća te o zaštiti okoliša i prirode.

U Hrvatskoj su već godinama velik problem kardiovaskularne bolesti, rak, dijabetes, pretilost i druge bolesti. Zato podupiremo uvođenje barem jednog bezmesnog dana u tjednu, čime ćemo poticati građane na vegetarijansku i vegansku prehranu. Smanjenje konzumacije mesa i mesnih prerađevina i povećanje biljnih namirnica u prehrani važno je zbog zdravlja, smanjenja broja životinja koje se ubijaju za prehranu, ali i zbog ekologije jer je stočarstvo uzročnik povećane emisije stakleničkih plinova, zagađenja vode i tla i sječe kišnih šuma.

Kako potičemo zdrav život i zdrave životne izbore, smatramo korisnim za sve građane uvođenje vege obroka u javne institucije poput vrtića, škola, bolnica, vojske itd. Time neće nitko biti zakinut za obrok, a i oni koji nisu vegetarijanci i vegani češće će naručivati vege hranu i razmišljati o poboljšanju vlastita zdravlja. Cilj je kroz sveobuhvatnu zaštitu životinja postići u Hrvatskoj i dobrobit za životinje i dobrobit za ljude i njihovo zdravlje i okoliš, a to se može provesti odgovarajućim izmjenama zakonskih propisa, edukacijom te kontinuiranom suradnjom institucija i civilnih udruga!